

TUULE LIND
LIIVAKELLA
HELINAL

Toimetanud Tiia Penjam
Kujundanud Angelika Schneider

© Tuule Lind
© kirjastus Tänapäev. 2017

ISBN 978-9949-85-101-0

www.tnp.ee
Trükitud OÜ Printon trükikojas

NELJAPÄEV

Kujutage ette, tema nimi on Olaf! Mees, kellega ma netis tutvusin. Tahate ehk küsida, mis selles imelikku on, inimene tohib ju ometi olla Olaf. Ega olegi imelik, lapsevanemad võivad soovi korral oma võsukesele kasvõi Like või Share nimeks panna, asi on lihtsalt minus eneses. See Olafi-maania või -foobia sai mul alguse kaheksakümnendatel, kui avastasin, et too nimi kipus kuidagi väga tihti eesti kirjanike raamatulehtedel esinema. Üdini Norra päritolu (vaatasin järele, sest oma guugel on kuningas!), aga kaunistas eesti soost mehi, nagu oleks Olaf meil täiesti igapäevane. Nojah, ju on ikka mingi seletus, miks see nimi nõnda populaarne oli. Ühes lugupeetud kirjamehe raamatus leidis koguni kaks Olafit. Vaat see on tase!

Aga kuna küsija suhu ei vaadata, otsustasin oma uuelt tuttavalt juba üsna alguses uurida, kuidas ta sellise nime sai. Selgus, et Olafi isa oli tahtnud pojale Olev nimeks panna, aga ema – eesti keele õpetaja – seisis kategooriliselt vastu. „Saav või Rajav ei taha panna?” nõokas ta meest. Tulistes vaidlustes oli jõutud kompromissile, mille tagajärjel sai esimese perekondliku lahingu põhjustanud marakratt hoopis Norra kuninga nime.

Muidugi, nüüd pean paljastama ka tõsiasja, et teatud põhjustel lugesin paljusid raamatuid läbi mitu korda, nõnda tuli mul ühtepuhku ette taaskohtumisi Olafitega. Ja mitte ainult nendega. Soovimata end mingilgi moel õigustada, ütlen otse välja, et „Švejki” on mul vähemalt kümme korda üle loetud. Ega siis raamatud pole mõeldud ühekordseks kasutamiseks, head asja tahad ikka ja jälle kogeda. Seda põhimõtet järgivad ju ka telekanalid, kui aastalõpu saatekavasid silmas pidada.

Kui veel nimedest rääkida, siis meenus mulle üks omamoodi naljakas seik ajast, mil mu poisid veel rüblükueas olid. Tollal võis vahel ikka kuulda, kuidas emad oma väljas mängivaid lapsi koju kutsusid: „Kaaareel, sööma!” Või siis: „Tiiinaa, tuppa!” Üks mamma oli aga õige hädas. „Ott, Ott!” kähvas ta avatud aknast välja, kuid ega see nimi tõepoolest eriti ei kõlanud, mistõttu mängis kõlatu nimega Ott liivakastis rahumeeli edasi. Hakka siis veel karjuma: „Oott, Oott!” – mõni võib mõelda, et oled puudulik! Tänapäeval muidugi kisa tõstma ei pea, kui vaja lapsi sööma kutsuda, saadad lihtsalt sõnumi. Või kirjutad näöraamatusse, et friikartulid on juba valmis.

Peaks vist ennast tutvustama. Olen lahutatud naisterahvas, 50+, aga selles plussis pole mida positiivset. Sama lugu nagu dopinguga spordis: positiivne tulemus on lõppkokkuvõttes hoopis negatiivne – nii ei tööta midagi head ka vanuse plussid. Millega siiski peab leppima. Aga leppima ei pea üksindusega.

Olen mõningaid tutvumisportaale kasutanud, et anda endale võimalus kellegagi kohtuda, aga millegipärast veidi kardan ka. Et mida ma siis kardan? Ilmselt muutusi, mis võivad mu igapäevasest rutiinist välja kiskuda. Kardan avada hinge ja südame seni veel võõrale inimesele, kes erineb täiesti mehest, kellega aastaid koos sai elatud. Kes tuleb su ellu hoopis teistsuguste arusaamade ja harjumustega, paneb sind tundma tundeid, mis ammu varjusurmas olnud, paiskab segi su näiliselt rahuliku kulgemise läbi igatsus- ja erutusvaese elu. Kas ma olen selleks valmis? Pean ju olema, ega mul siis enam esimene noorus pole. Kuigi tuleb tõdeda, et armumine teeb inimese jälle nooreks! Ma küll ei tea, kes seda öelnud on, võibolla polegi keegi ja mina ise mõtlesin selle välja? Sel juhul olen andekas, aga ma siiski ei võta seda au enda peale.

Aga mis siin rääkida armumisest, kui enne seda kardan ma veel ühte asja. Nimelt tean – ja see on puhtalt minu eripära, arvan ma –, et kui esimene mulje uuest tuttavast pole hea, läheb mul esialgu ikka väga kõva aur mulje tagant inimese loomuse ülesleidmiseks. Ma seletan. Kui minu eas naine läheb teisele ringile, on ju loomulik eeldada, et potentsiaalne kavalier kannab endas kindlaid ealisi muutusi: kurrud näos on sügavad, juuksed on pealaega hüvasti jätnud, vaadet kinganinadele varjab kõht, lõua all on lott ja oma teed on läinud vasakult viies ülahammas. Võibolla koguni mitu hammast. Nõnda siis võibki juhtuda, et prakeerin esimese välise mulje põhjal välja täiesti kõlbliku meesterahva, unustades omaenda vanuse ja vanasõna „Hallpead austa, kulupead kummarda”! Kusjuures ma ise keerasin juba ammu peegli näoga seina poole, sest ta sunnik valetas mulle täiesti süüdimatult näost näkku! Mu sisemuses on maad võtnud leppimatus aja halastamatu kulgemisega. Tegelikult on nii, et kui kaks inimest koos vananevad, ei pane nad teineteise väliseid

muutusi õieti tähelegi, partneri vahetamisel aga hakkab iga pisi-asi silma. Ent hirm tuleb endas maha suruda, kui asi juba ette võetud sai. Ütleb ju vanasõnagi, et julge naise rind on silikooni täis. Muide, mulle tuli praegu meelde üks lugu, mis juhtus üsna hiljuti ja mis iseloomustab mind just äsjaräägitu valguses.

Tulime kolleegidega pealinnast koolituselt. Meie väikebus-sijuht, kolmekümnendates aastates mees, hoiatas meid, et varsti on vaja teha üks tanklapeatus. Tundsin heameelt võimaluse üle kempsus käia ja uurisin kolleegidelt poolnaljatades, kas juhuslikud sisseastujad võivad samuti tualetti kasutada või on see tasuta üksnes klientidele, kes kütust ostavad. Et pean äkki ka paarsada grammi bensiini ostma? „Aga sa mine koos Mihkliga sisse ja tee nägu, et olete perekond,” õpetas keegi. Täpselt nii ma teengi, soostusin. „Et lähed oma pojaga,” kostus veel, kui juba autoukse avasin. Pidin äärepealt kähvuli käima, kui taipasin, et m i n a olin perekonna all mõelnud abikaasasid, mitte ema ja poega! Appi, aga ta ongi ju minust nii palju noorem, et sobiks äärepealt pojaks! Näete nüüd, kuidas hing sees keeldub oma vanust tunnistamast. Aga nüüd tutvumisportaalidest.

Näiteks Lindoamoris on terve hulk minu vanuses ja välismaa nimedega härrasmehi, kelle elupaigaks on märgitud Igau-nija. Küsisin siis ühe Davidi-nimelise mehe käest, millega ta siin Eestis tegeleb, vastuseks sain Google'i otsetõlkes säärase haavunud sõnamulina, justkui oleks ma mingi riigiametnik, kes teda elamisloa õigsuses üle kuulab. Selle peale ei osanud ma isegi möh! öelda. Üks teine, John nimeks, küsis lihtsalt: „Kuidas sa täna teed?”

Pärast seda küsimust langesin sügavatesse mõtisklustesse ja püüdsin oma osaluse tutvumisportaalil annulleerida, kuid ei osanud. Pagan küll, hakka siin veel laste abi kasutama! Pole neil vaja teada, millega ema internetis tegeleb.

Aga Olafi leidsin ma ühest teisest portaalist. Ma ei ütle, mil-
lisest, ega ma pole mingi reklaamiagentuur! Olaf tundub täitsa-
poiss olevat. Oleme juba mitu kuud kirjutanud, mõne korra
ka helistanud, aga sellega ei lähe eriti ladusalt. Nimelt kipub ta
mulle pidevalt vahele rääkima. Ei ole ju võimalik vestlust aren-
dada, kui mõlemad korruga räägivad, aga küllap ta parandab
ennast aja jooksul.

Ah jaa, pean siinkohal ära märkima, et olen lahutatud naise
seisuses juba kümme aastat. Minu abikaasa nimelt leidis enesele
noorema, täpsemalt öeldes kuu aega noorema kui meie vanem
laps. Ega tal kaugelt otsida polnud vaja, neiu oli tema enda sek-
retär – lugu nagu tavalises anekdoodis. Kui mu esimene suu-
rem ahastus mööda sai, leppisin juhtunuga (no mis sa hädaga
teed, eks mehi tule ju mõista, see paljuräägitud keskeakriis!)
ning noomisin ka oma poegi: ärgu nad olgu nii hukkamõistvad,
oodaku ära enda keskiga ja andku siis hinnang säärastele tegu-
dele. Meie vanim poeg püüdis küll nende esmasel kohtumisel
Sigridile külge lüüa, kuid see läbinähtav katse vanusevahesid
paika panna päädis isaliku kuklalaksuga – saa enne meheks ja
tule siis ässama.

Nüüd kerkib kindlasti üles küsimus, isegi mitu küsimust.
Kuidas on võimalik sellises asjas nii mõistlik ja leplik olla? Kas
mul ei olnudki siis tundeid, mis jalge alla tallati? Kas ma ei saa-
nud hingepõhjani haiget? Kas hülgamine ei olnudki alandav ega
väärinud hukkamõistu? Jaa, jaa, muidugi! Aga ma pidin edasi
elama ja leidsin enda jaoks lahenduse: ma jätsin ta maha! Ärge
küsige, kuidas see täpselt toimus ja mida ma üle elasin, aga oma
südames jätsin ma ta maha. Nagu tema jättis minu, ainult et
minu ellu ei tulnud kedagi uut. Kirjutasin tookord oma tunded
isegi värssidesse.

Ma läksin välja, läksin endast välja
ja sulgesin ukse selja taga.
Sa jäid välja, jäid ukse taha
ning sa ei näinud isegi mu selga.

Ma vaatan enda sisse, kuid sind ma seal ei näe.
Ja uks me vahel lõplikult on kinni.
Ma olen siin ja sealpool oled sina,
su pärast endast välja ma enam eal ei läe.

Indrekuga me siiski suhtleme, ühised lapsed ju. Ei saa ka unustada, et ta on tegelikult täitsa tore mees. Mis avaldub ka selles, et ta on unustanud end senimaani elatisraha maksma, mis siis, et poisid juba oma elu peal. Eks selles ole omajagu süütunnet hülgamise pärast ja osavõtlikkust minu toimetuleku suhtes.

Tolle Sigridiga seoses tuleb mulle meelde üks tore nali. Umbes kolmveerand aastat olid nad juba mu mehega koos elanud, kui ühel õhtul näitsik minu ukse taga kella andis.

„Kas ma tohin teie käest midagi küsida?“ nurus ta pelglikult.

„No tule sisse ja küsi!“ olin ma suuremeelne. Sigrid tiksus oma kõrgetel kontsadel tuppa ja ma ei hakanudki nõudma, et ta välisjalanõud ära võtaks – tema ökoloogiline jalajälg ei paistnud minu hinnangul eriti suur olevat. Huvitav, mida ta teada tahab, kapsahautise retsepti või?

Tibi mudis närviliselt oma pisikest käekotti ja sai lõpuks sõnad suust.

„Kas te võiksite mulle veidi nõu anda selles asjas, kuidas oleks kõige parem teie endist meest ... see tähendab, minu ... noh, et mis talle kõige rohkem meeldib ... seksimisel või nii ...“ puterdas ta, vaadates endale tähelepanelikult sülle.